

TRIBUNAL DE PRIMERA INSTANCIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
GERICHT ERSTER INSTANZ DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF FIRST INSTANCE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
TRIBUNAL DE PREMIÈRE INSTANCE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT CHÉADCHÉIME NA GCÓMHPHOBAL EORPACH
TRIBUNALE DI PRIMO GRADO DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELŐFOKÚ BÍRÓSÁGA
IL-QORT TAL-PRIMI INSTANZA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
GERECHT VAN EERSTE AANLEG VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
SĄD PIERWSZEJ INSTANCIJ WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE PRIMEIRA INSTÂNCIA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS FÖRSTAINSTANSRÄTT

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 104/06

14 december 2006

Arrest van het Gerecht van eerste aanleg in de gevoegde zaken T-259/02 tot en met T-264/02 en T-271/02

Raiffeisen Zentralbank Österreich AG e.a. / Commissie van de Europese Gemeenschappen

HET GERECHT BEVESTIGT GROTENDEELS DE BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE WAARBIJ EEN REEKS KARTELS OP DE OOSTENRIJKSE BANKMARKT (LOMBARDCLUB) WORDT BESTRAFT

Met uitzondering van de aan Österreichische Postsparkasse AG opgelegde geldboete, die van 7,59 miljoen EUR tot 3,795 miljoen EUR wordt verlaagd, waren de geldboeten van de Commissie gerechtvaardigd en passend

Bij beschikking van 11 juni 2002¹ heeft de Commissie vastgesteld dat acht banken aan een reeks overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen op de Oostenrijkse bankmarkt hadden deelgenomen. Zij verwijt de betrokken banken de oprichting van wat zij de „Lombardclub” noemt, dat wil zeggen een geheel van regelmatige bijeenkomsten in het kader waarvan de betrokken banken hun gedrag ten aanzien van alle belangrijke mededingingsparameters coördineerden. De Commissie heeft de betrokken banken geldboeten van in totaal 124,26 miljoen EUR opgelegd.

Die banken hebben beroep ingesteld bij het Gerecht van eerste aanleg. Zij betwisten niet dat zij aan het kartel hebben deelgenomen, maar vorderen nietigverklaring van de beschikking of verlaging van de boetebedragen met het betoog dat bepaalde aspecten van de beoordeling van de Commissie onjuist waren.

Het Gerecht bevestigt grotendeels de beschikking van de Commissie.

De beroepen tot nietigverklaring van de beschikking

¹ Beschikking 2004/138/EG van de Commissie van 11 juni 2002 in een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag [zaak COMP/36.571/D-1 – Oostenrijkse banken („Lombardclub”)] (PB 2004, L 56, blz. 1).

Het Gerecht is van oordeel dat het in casu niet relevant is te weten of elk van de regelmatige bijeenkomsten de handel tussen lidstaten ongunstig beïnvloedt, maar dat de Commissie op goede gronden rekening kon houden met **het gecumuleerde potentiële effect van alle bijeenkomsten**. Daar niet wordt betwist dat dit alomvattende kartel het gehele Oostenrijkse grondgebied bestreek, bestaat er volgens het Gerecht een sterk vermoeden dat dit kartel een versterking van de drempelvorming van de Oostenrijkse bankmarkt tot gevolg had, zodat de intracommunautaire handel werd belemmerd. De banken zijn er niet in geslaagd dat vermoeden te ontcrachten, aangezien bijna alle Oostenrijkse kredietinstellingen en een zeer uitgebreid gamma van bankproducten en bankdiensten bij de kartelafspraken betrokken waren.

De vorderingen tot verlaging van de geldboeten

Het Gerecht herinnert eraan dat het uit hoofde van de toetsing van de wettigheid van de bestreden beschikking enerzijds moet nagaan of de Commissie haar beoordelingsbevoegdheid heeft uitgeoefend door bij de vaststelling van het bedrag van de geldboeten haar „richtsnoeren”² te volgen, die ertoe dienen het kader van de uitoefening van die bevoegdheid te preciseren, en anderzijds in geval van afwijking van die regels moet nagaan of die afwijking gerechtvaardigd is en rechtens genoegzaam is gemotiveerd. De beoordelingsmarge van de Commissie en de richtsnoeren doen evenwel niet af aan de uitoefening van de volledige rechtsmacht van het Gerecht.

Om te beginnen bevestigt het Gerecht de door de Commissie gehanteerde kwalificatie van het kartel als „zeer zwaar”, aangezien prijskartels naar hun aard zelf tot de zeer zware inbreuken behoren en de zwaarte van de inbreuk in casu wordt versterkt door het belang van de banksector voor de gehele economie, alsmede door de omvang van de afspraken. Voorts kan de Commissie op goede gronden uit de uitvoering van de overeenkomsten afleiden dat deze werkelijke gevolgen voor de betrokken markt hadden, omdat de afgesproken prijzen als uitgangspunt dienden voor de vaststelling van de transactiekosten, zodat de onderhandelingsmarge van de eindklanten werd beperkt. Ten slotte kan in casu de kwalificatie van de inbreuk als zeer zwaar niet worden beïnvloed door de beperkte omvang van de betrokken geografische markt.

Met betrekking tot de berekening van het bedrag van de opgelegde geldboeten **bevestigt het Gerecht grotendeels de handelwijze van de Commissie**, met name de indeling van de banken in categorieën, die zij aan de hand van de marktaandeelen van de betrokken banken heeft verricht, voor de bepaling van de uitgangsbetrag op basis waarvan de individuele geldboeten van de banken zijn berekend.

Wat meer in het bijzonder de indeling in categorieën van de drie banken Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG et Österreichische Volksbanken AG betreft, verklaart het Gerecht dat de Commissie in aanmerking mocht nemen dat die drie banken een functie uitoefenden van centrale instelling

² Mededeling van de Commissie - Richtsnoeren voor de berekening van geldboeten die uit hoofde van artikel 15, lid 2, van verordening nr. 17, respectievelijk artikel 65, lid 5, van het EGKS-Verdrag worden opgelegd (98/C9/03)

van de decentrale bankgroepen van de Spaarkassengroep, Raiffeisengroep en Volksbankengroep, en dat zij dus aan elk daarvan het respectieve marktaandeel van de groep mocht toekennen. Het Gerecht is van oordeel dat die benadering noodzakelijk was om het daadwerkelijk vermogen van de centrale instellingen om de mededinging te vervalsen, alsmede het specifieke gewicht van hun inbreukmakende gedrag correct te kunnen beoordelen.

Het Gerecht is echter van oordeel dat het door de Commissie vastgestelde uitgangsbetrag onjuist is wat Österreichische Postsparkasse AG betreft, daar de Commissie haar vaststellingen met betrekking tot het aan die bank toegekende marktaandeel (dat ook het marktaandeel van een andere bank omvatte, waarmee zij in 1998 is gefuseerd en waarvan het gedrag aan haar werd verweten), op onvoldoende betrouwbare documenten had gebaseerd. Aan de hand van de gegevens die in het kader van de procedure voor het Gerecht beschikbaar zijn, kon niet worden aangetoond dat die instellingen tijdens de inbreukperiode een marktaandeel hadden dat overeenkwam met het niveau dat de Commissie in aanmerking had genomen. **Bijgevolg wordt het eindbedrag van de geldboete die aan Österreichische Postsparkasse AG wegens haar deelneming aan de „Lombardclub” was opgelegd, verlaagd tot 3,795 miljoen EUR.**

De reconventionele vordering van de Commissie

In antwoord op het beroep van Raiffeisen Zentralbank Österreich AG heeft de Commissie het Gerecht verzocht het bedrag van de aan die onderneming opgelegde geldboete te verhogen, op grond dat deze voor het eerst voor het Gerecht het bestaan van een deel van de overeenkomsten heeft betwist, met name de overeenkomsten betreffende grensoverschrijdende transacties. Het Gerecht is van oordeel dat een verhoging van de geldboete niet op zijn plaats is, gelet op het geringe belang van de betwiste punten zowel in de opzet van de bestreden beschikking als voor de uitwerking door de Commissie van haar verweer, dat door het gedrag van de betrokken bank nauwelijks moeilijker is gemaakt. **Bijgevolg wijst het Gerecht ook de reconventionele vordering van de Commissie af.**

N.B.: Bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kan binnen twee maanden na de betekening een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening tegen de beslissing van het Gerecht worden ingesteld.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht van eerste aanleg niet bindt.

Beschikbare talen: ES DE EL EN FR IT NL PL SL

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

[http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=T -](http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=T-259/02)

259/02
vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988